

Vĩnh Biệt Hai Nhánh Củi Ngo

Chúng tôi, một nhóm bạn đã lớn lên ở Dalat tìm đến với nhau, nhặt từng nhánh Củi Ngo nho nhỏ, màu vàng óng ánh, thơm thơm để cùng nhau nhóm bếp thắp lên tình bạn **Gia Đình Củi Ngo**. Ngo bốc cháy, lửa bùng lên, than đỏ hồng, tiếng cười reo vang...tiếng hát, tiếng nói tâm tình. Rồi đêm tàn, lửa lắng xuống, mỗi người trở về cuộc sống bình thường. Thỉnh thoảng nhớ nhau, Anh Cả gọi Anh Ba, Anh Hai gọi Chị Sáu, Anh Tư gọi Anh Chín, Anh Mười gọi Út Năm...Gia đình chúng tôi 24 người, một số lớn hơn một gia đình bình thường, nhưng luôn phép, nề nếp, thương yêu, nể trọng lẫn nhau.

Rồi một ngày không còn như mọi ngày. Anh Tư Củi Ngo đột quỵ phải vào cấp cứu. Buồn ập xuống Gia Đình Củi Ngo như cơn bão đêm đột ngột đổ vào thành phố Houston. Hai mươi hai cây củi còn lại cùng tìm về với nhau thay phiên thăm hỏi, chia sẻ, săn sóc. Củi Ngo Út 1 vẫn can đảm với nụ cười tuy không còn rạng rỡ như xưa nhưng đôi mắt đen tròn xoe vẫn còn tin tưởng. Chúng tôi ghé thăm, Anh Tư Củi Ngo đón chào bằng nửa thân hình còn lại với giọng hát vang vang trong khu điều trị. Anh hát bằng cả tấm lòng, anh hát với niềm tin. Anh kể cho chúng tôi nghe chuyện tình của Nàng Tiên Nguyệt là Trăng, Trăng là Nguyệt. Từ trung tâm điều trị cô đơn đi về từng buổi sáng, từng buổi chiều, từng đêm thui thủi lo âu. Rồi một ngày Củi Ngo Út 1 bỗng dưng gục xuống với tiếng kêu cầu cứu ...

Trung tâm cấp cứu đón Út 1 với tin chẳng lành ba hôm sau... Như cơn động đất rung động Gia Đình Củi Ngo. Chúng tôi lặng yên, mỗi người lui về một góc tối căn phòng cầu nguyện cho Anh Tư và Út 1. Lời nguyện cầu khẩn thiết kéo dài hơn một năm trời... Bất lực nhìn vợ đau đón ngược xuôi vừa chống chọi với căn bệnh ngặt nghèo vừa lo săn sóc chồng, Anh Tư Củi Ngo lặng lẽ ra đi vào một buổi sáng mặt trời vừa lên.

Út 1 khập khiễng quần khăn tang theo sau quan tài. Thân hình gầy yếu, xanh xao... giọt nước mắt đọng khô trên hai con mắt tròn xoe vẫn còn đen láy như ngày nào đã làm Anh Tư Củi Ngo mê mẩn. Sự cố gắng kéo dài không lâu, sức khoẻ xuống nhanh, đôi chân nằm lặng yên. Út 1 chỉ còn nằm đó, vẫn còn nụ cười, vẫn đôi mắt mở to long lanh, vẫn giọng nói đùa vui tin tưởng dù biết rằng cuối Con Đường Một Chiều không còn bao xa. Út 1 trở về nhà, nằm trong căn phòng hạnh phúc hơn nửa đời người. Chiếc giường cho người bệnh được kê cạnh chiếc giường thân yêu một đời vợ chồng cho Út 1 đêm đêm nhắm nghiền đôi mắt, thoi thóp người thấy mùi hương của anh Tư Củi Ngo còn đọng lại đâu đây.

Rồi một buổi chiều trời chưa tắt nắng, bên kia đời, tiếng gọi của Anh Tư Củi Ngo vang lên trong gió, vang lên trong mây, lên vào căn phòng ấm cúng thân yêu ngày nào, Út 1 chấp cánh bay theo chồng, bỏ lại sau lưng mọi đớn đau, phiền não.

Anh Tư Củi Ngo, Út 1 thương yêu...

Chủ nhật này Gia Đình Củi Ngo họp mặt, dù thiếu vắng nhưng tin rằng Út 1 đang nép mình trong lòng Anh Tư Củi Ngo hạnh phúc như ngày đầu...

Đào Thị An

Sáu Củi Ngo

Houston 04 tháng 11 năm 2015

Mỗi lần đến thăm chị Nguyệt, khi tôi từ già, chị đều nói: “Cám ơn Hải!” Đây không phải là câu xã giao thông thường, mà là lời rất chân tình phát ra từ trái tim đang mỗi ngày một héo hon của chị. Tôi nghe mà lòng rất buồn ngủi. Mỗi lần như vậy, tôi lại nói với chị: “Có gì đâu mà chị

phải cảm ơn em. Chị em mình như người một nhà, thế thì có gì mà chị phải cảm ơn.”

Nhưng có một ngày, chị không còn cảm ơn tôi nữa, mà chỉ nhìn tôi khẽ gật đầu. Tôi cúi mặt, quay lưng lủi thủi ra về để dấu đi hai hàng nước mắt đang lăn dài xuống má, làm mẩn bờ môi. Tôi biết rằng sức khỏe của chị đã quá yếu. Chị không còn gần gũi với chúng ta được bao lâu nữa. Và cứ thế cho đến một ngày không nén được cảm xúc và những suy nghĩ về chị, tôi ngồi xuống và đã viết trong nước mắt những lời cuối cho chị.

Chị Nguyệt!

Thế là đã ba ngày em không còn được nghe tiếng cảm ơn của chị. Trước kia, mỗi lần em từ giã, dù một cách mấy chị cũng thêu thào nói: “Cảm ơn Hải!” Bây giờ thì chị đã mệt đến không còn nói được.

Có gì đâu mà phải cảm ơn em hả chị? Từ những gặp gỡ buổi sơ giao, trôi theo dòng đời, chị em ta mỗi ngày một gần nhau hơn. Em đã thấy ở chị một người lúc nào cũng vì tha nhân. Nơi nào có người đau ốm hay qua đời, anh chị đều ân cần đến thăm hỏi. Bạn bè có đám cưới, sinh nhật, họp bạn, không nơi nào mời mà anh chị không đến. Đến nơi nào, chị đều xắn tay áo giúp chủ nhà, bày bàn, xếp thức ăn và bao giờ chị cũng bỏ thì giờ chuẩn bị một món gì đó cho mọi người vui chung.

Tiệc tùng xong, chị lại giúp thu vén, sắp xếp, dọn dẹp trước khi ra về. Chị lúc nào cũng cởi mở, chu đáo, chân thành không phải chỉ với bạn bè mà còn cả với đám con cháu bạn bè.

Tình cảm của chị đã chinh phục được em và chị em mình đã như người một nhà, thì có gì mà chị phải cảm ơn em hả chị?

Anh chị được nghỉ hưu, chị em mình đang gân gũ vui chơi, tưởng là được sống những ngày an vui nhàn hạ cuối đời. Anh chị đã sửa soạn cho mình một mái nhà thật ấm cúng, một mảnh vườn thật xinh. Ngờ đâu bão tố phong ba lại ập đến. Anh bị đột quy. Chỉ trong giây lát, từ cuộc sống hạnh phúc êm đềm lúc nào đi đâu cũng có đôi có cặp, bỗng giữa chừng bỏ cuộc chơi, quẳng gánh lo cho chị. Chị một mình bươn chải, tìm thầy chữa trị cũng như săn sóc cho anh. Không ngày nào chị không đến trung tâm điều dưỡng nơi anh đang được điều trị dù mùa đông rét buốt hay mưa gió bão bùng để tắm rửa, cho anh ăn uống, cũng như giúp anh luyện tập. Lúc này anh đã là em bé của chị. Chị vừa là một người vợ dịu dàng thủy chung, vừa là một người bạn ân cần, vừa là một người chị dịu hiền, âu yếm, chịu đựng, bảo bọc anh.

Ngoài lúc chăm sóc anh, chị còn giúp đỡ những bệnh nhân bất hạnh không có thân nhân chăm sóc luyện tập nên tất cả y tá và nhân viên trong viện điều trị đều rất quý mến chị.

Than ôi! Giông tố không ngừng ở đây. Chỉ hai tháng rưỡi sau khi anh đột quy, chị vào bệnh viện cấp cứu và được cho biết là mình cũng đang mang một căn bệnh nan y. Đến đây thì mới thấy được sự can đảm cũng như lòng thủy chung của chị. Chị đã kiên trì chịu đựng tác dụng phụ của các đợt hóa trị và xạ trị. Thuốc điều trị ung thư đã làm chị mất ăn, mất ngủ, tóc rụng, người không còn sinh lực. Nhưng lúc nào cũng được một chút sữa, hay ăn được vài muỗng cháo mà không bị ói là chị lại nhất định đi thăm và săn sóc anh Trí.

Sau chu kỳ hóa trị lại đến chu kỳ xạ trị. Mỗi ngày chị tiếp nhận xạ trị ba lần. Buổi sáng tiếp nhận xạ trị xong, chị vào viện điều dưỡng ngồi đợi để lo cho anh Trí ăn trưa. Sau đó chị lại đi bệnh viện tiếp nhận xạ trị lần thứ hai trong ngày. Chị đã đem hết sức lực cuối cùng của mình để lo cho chồng. Khi biết anh Trí không thể nào bình phục, chị chỉ có một tâm nguyện “Được sống cho đến khi anh Trí mất để lo cho anh Trí chu đáo đến phút cuối cùng.” Chị đã dùng hết sức tàn lực kiệt của mình và đã làm được điều ước nguyện cuối cùng.

Giờ đây, đứng bên linh cữu chị, tôi nhớ có lần anh Trí đã tâm sự với nhà tôi. Anh biết chị không thể sinh con, nhưng anh vẫn chọn chị vì chị quá tốt. Anh đã không lâm và chị đã xứng đáng với câu anh vẫn hát những ngày cuối đời trong viện điều dưỡng: “Thương em, nhớ em, tất cả là em. Em là người vợ tuyệt vời Nguyệt ơi.”

Chị quả là một người tuyệt vời. Chị không cần cảm ơn em vì chị đã mang đến cho cuộc đời trong đó có em rất nhiều điều mà chúng em chưa chắc gì đã làm được, và chị cũng xứng đáng nhận những tình cảm chân thành của tất cả mọi người.

Chúc chị sớm tìm gặp được anh, gặp lại chiếc dép của mình và hai người tiếp tục sánh bước ở nơi không còn bệnh tật, khổ đau, không còn chia lìa nữa. Chúng em sẽ không bao giờ quên chị.

Vĩnh biệt chị.

Bùi Thị Hải

Út 9 Củi Ngo

Tháng 10, 2015

Khi Mùa Thu Tới

Khi mùa thu tới em buồn không?
Giọt mưa rơi, mắt lệ bành bồng
Đây chốn bình yên anh vẫn đợi
Em về, vàng Nguyệt sáng mênh mông...

Tôi viết bốn câu thơ trên để gửi đến anh Nguyễn Hữu Trí sau khi dự tang lễ của chị Nguyễn Thị Nguyệt – vợ anh. Anh Trí vĩnh viễn ra đi ngày 21 tháng 8 – 2015, chị Nguyệt theo chân anh ra đi ngày 28 tháng 10 – 2015. Nhiều người trong chúng ta, nhất là những người lớn tuổi khi gặp nhau trong những tang lễ thường tâm sự với nhau và hay nhắc đến mấy chữ “Đời Là Vô Thường” hay là “Cuộc Đời

Vô Thường” để nói đến những người đang nằm bên trong chiếc quan tài kia, mới hôm qua hôm kia đây còn cười cười nói nói, thế mà nay đã từ giã gia đình và bạn bè. Tôi không phủ nhận “Đời Là Vô Thường”. Nhưng trước sự ra đi của hai vợ chồng anh Trí chị Nguyệt chỉ cách nhau đúng hai tháng một tuần và những chuyện xảy ra trước đó một năm, tôi phải dùng mấy chữ “Lẽ Trời Nghiệt Ngã” đối với hai vợ chồng anh Trí chị Nguyệt. Không ai tránh được sự định đoạt của “Lẽ Trời” là “Có Đến Có Đi” nhưng chuyện “Ra Đi” của anh Trí chị Nguyệt làm cho tôi quá xúc động như bao nhiêu anh chị khác đã từng chứng kiến những gì đã xảy ra cho anh Trí chị Nguyệt hơn một năm trước (xin đọc lại bài “Người Đóng Vai Thành Cát Tư Hãn” trên trang anhdao.org).

Trong tang lễ của anh Trí, chị Nguyệt không còn đủ sức để đứng trong khi cử hành tang lễ. Chị bước đi xiêu vẹo rồi ngồi trên xe lăn, toàn thân gầy gò, đôi mắt tròn đen mịt mịt chứa đau thương vô vọng. Bệnh tình của chị không thuyên giảm. Đến ngày làm 49 ngày cho anh Trí, chị không đủ sức để đến chùa nghe kinh. Chúng tôi tới thăm chị tại nhà thương sau khi rời chùa. Cũng chiều hôm đó chị được chuyển vào hospice. Lần trước chị đã từ chối vào hospice, lần này chị chỉ vào ở đó đúng một đêm, hôm sau chị quyết định trở về nhà, ngôi nhà ấm cúng mà anh chị đã sống với nhau bao nhiêu năm tràn trề hạnh phúc. Tuy không nói ra nhưng ai cũng hiểu là chị muốn được trở về ngôi nhà mà nhìn đâu cũng thấy toàn là kỷ niệm và nhất là hình bóng của anh Trí không bao giờ rời khỏi trong đầu trong tim của chị. Cuối cùng, chị đã trút hơi thở cuối cùng trong căn nhà thân yêu đó. Căn bệnh hiểm nghèo vồ ập đến chị tiếp theo sau căn bệnh ngặt nghèo của anh Trí chỉ sau vài tháng. Chị và bạn bè phải giấu anh Trí không cho anh biết là chị đang bệnh. Nhưng làm sao có thể giấu anh được mãi. Sự đau đớn thân xác kèm với sự đớn đau của tâm hồn đã dày xéo anh thì dù sức chịu đựng của anh có kiên cường đến đâu cũng không thể tránh được cái ngày anh bị quật ngã. Chị Nguyệt cũng thế. Không lo được cho anh là cả một sự chịu đựng khổ đau tột đỉnh về tinh thần không kể đến việc chịu đựng của thân xác đang bị những cơn đau hành hạ từng giây từng phút. Hai con người, anh Trí và chị Nguyệt quả là hai con người vô cùng can đảm trước hoàn cảnh hết sức nghiệt ngã. Giờ đây chị đã theo chân anh ra đi để đi về với gió núi mây ngàn, thanh thoi, nơi đó không còn khổ đau cùng với trăm nghìn hệ lụy đau thương của cuộc đời. Anh Trí lại đón một vầng trăng mênh

mông. Vàng trăng đó là Nguyệt như tôi đã viết trong một bài thơ để tặng anh khi anh còn nằm trên giường bệnh, trong đó có những câu:

Giờ anh vẫn có Nguyệt bên đời
Trăm năm hò hẹn với cuộc chơi
Hãy nói yêu Trăng, Trăng là Nguyệt
Anh yêu em lắm! Nguyệt – Trăng ơi...

Hoàng Kim Châu

Mười Củi Ngo

Ngày 1 Tháng 11 - 2015

Viết Cho Chị Nguyệt

Hôm nay như mọi ngày, tôi rời nhà thật sớm để qua chăm sóc cho chị Nguyệt, một sớm mai thật tươi mát, bỗng sực nhớ đêm qua là đêm rằm nên tôi ngược mắt nhìn bầu trời để nhận thức vàng trăng tròn và rực sáng biết bao nhiêu... Bỗng nhiên hiện lên trong đầu óc tôi một bài thơ của bạn Chị đã viết tặng Chị một khoảng thời gian gần đây. Tôi chỉ nhớ thoang thoảng âm thanh của bài thơ **Trăng là Nguyệt - Nguyệt là Trăng** nhưng không nhớ nên tôi cứ lẩm bẩm lặp đi lặp lại **Trăng là Nguyệt - Nguyệt là Trăng** như thể tôi đang cố gắng níu kéo vàng trăng lại. Thật ra tôi muốn níu kéo người Chị thân yêu của tôi lại, tôi chưa muốn buông tha chị. Rồi một thoáng buồn man mác đến với tôi, một nỗi buồn muôn thuở, tôi đã nghe đến nỗi buồn này rất nhiều trong đời nhưng hôm nay tôi mới cảm nhận được. Mắt đẫm ướt, miệng nghe nghẹn ngào cay đắng. Cuối chân trời bình minh đang ló dạng, mặt trời đang mọc lên, ánh sáng mặt trời sẽ lan tỏa và ánh Trăng sẽ lịm dần và mất khuất. Cố xua đuổi ý tưởng xoay quanh đầu óc tôi **“Trăng mất thì Nguyệt cũng không còn”**. Tôi đến nhà Chị lúc nào không hay. Suốt ngày tôi cầm tay, vuốt đầu, lau mặt, lau tay cho Chị. Lúc nào khuôn mặt Chị cũng vẫn bình thản mặc dầu hơi thở có vẻ dồn dập. Cuối cùng thì Chị cũng ra đi, buông xuôi cuộc sống

trong sự tiếc thương của ba đứa em của Chị. Chúng em tiễn chị về với **Ba Má** và các em **Lợi Thắng**, nơi đó hạnh phúc vĩnh cửu đang chờ đón Chị. **Trăng sẽ không bao giờ mất, Nguyệt sẽ vẫn còn tồn tại mãi mãi trong tâm tưởng chúng em...**

Thương nhớ Chị rất nhiều.

Trăng là Nguyệt, Nguyệt là Trăng

Nguyễn Hữu Phước

28 Tháng 10 – 2015

Tâm Tình Trên Giường Bệnh

(Đây là những điều mà anh Nguyễn Hữu Trí ghi trong lúc đang nằm trên giường bệnh)

Các người bạn của tôi ơi: Có thể tôi không đủ sức viết đầy đủ nên tôi chỉ vắn tắt một đôi lời, đại khái: Anh chị Túy thường xuyên đến thăm viếng, giúp đỡ từ vật chất đến tinh thần. Anh chị đã giúp vợ tôi về việc thuốc thang. Anh Túy đưa tôi đi châm cứu và động viên tôi đi chữa bệnh. Anh Túy còn chỉ dẫn tôi tự lập nếu không có người khác giúp đỡ.

Anh chị Lộc (Nguyễn Mậu Lộc & Lê Thị Cẩm BTX/GĐ Củi Ngo)* là người đầu tiên trong hội CTCT đã đến thăm hỏi, động viên vợ chồng tôi khi ngã bệnh, thường xuyên thăm hỏi và thông báo cho Hội biết về tình hình của vợ chồng chúng tôi. Xin nói một lời cảm ơn và chúc anh chị cùng gia đình nhiều sức khỏe.

. Cảm ơn anh chị Hữu, anh chị Vĩnh Oanh

(Nguyễn Vĩnh & Nguyễn Kim Oanh BTX)*, Chị Thanh An (Nguyễn Thanh An BTX/GĐ Củi Ngo)* đã đưa tôi đi châm cứu dù các anh chị rất bận rộn.

. Cảm ơn anh chị Đáng thăm hỏi, động viên tôi và vợ tôi. Cảm ơn vợ chồng anh chị Thái Ly và Thái Thảo (Trần Văn Thái & Lê Thị Li. Nguyễn Vương Thái & NGuyễn Thị Thảo)* nhiều lần đến thăm, an ủi, chăm sóc.

. Anh Phước và chị Hiệp (Trương Văn Phước & Nghiêm Thị Hiệp BTX/GĐ Củi Ngo)* là anh chị Ba Củi Ngo. Anh Phước bỏ nhiều thì giờ đến thăm và săn sóc cho em Tư. Anh Phước dạy cách move ở phần lưng thật là đẹp.

. Anh chị Châu (Hoàng Kim Châu THĐ/GĐ Củi Ngo & Phạm Thị Xoàn)* đã đến thăm còn làm thơ tặng. Nghe nói anh cũng bị bệnh mà chúng tôi không đi thăm được. Anh là Hướng Đạo, làm việc thiện nguyện thật nhiều. Anh có nhiều sáng kiến nên Gia Đình Củi Ngo, Bùi Thị Xuân và Trần Hưng Đạo rất cần anh. Chị Xoàn là một người chị hiền lành và dễ mến.

. Anh chị Hiếu Hải (Huỳnh Văn Hiếu & Bùi Thị Hải BTX/GĐ Củi Ngo)* là bạn của vợ chồng tôi như anh em ruột thịt. Anh Hiếu giúp tôi sửa chữa tiện ích trong nhà. Chị Hải đến thăm viếng chăm sóc tôi như một người chị ruột, ngay cả xoa bóp cho Tư Củi Ngo.

. Anh Hưng và Hạc Cúc (Đào Trọng Hưng & Diệp Nữ Hạc Cúc BTX/GĐ Củi Ngo)* là hai người bạn thân của chúng tôi. Trong thời gian ngả bệnh, anh chị thường giúp đỡ và thăm hỏi. Chị Hạc Cúc lo cho vợ tôi ăn uống để có sức khỏe. Tấm lòng của anh chị thật quăng đại.

. Cảm ơn chị Sáu (Đào Thị An BTX/GĐ Củi Ngo)* đã đưa vợ em đi chữa bệnh trong khi em thì nằm trong khu therapy. Cảm ơn anh Cả (Đặng Đình Hiệp GĐ Củi Ngo)* đã tạo điều kiện để chị Cả giúp cho tụi em. Cảm ơn chị Cả đã hiểu cặn kẽ vợ chồng em và đã khuyên bảo từ khi Nguyệt đau nặng. Anh Cả nhớ uống thuốc thường xuyên và đừng thức đêm và làm việc quá mức trong ngày.

Những lời nhắn gửi dừng lại ở đây vì Nguyệt trở bệnh nặng và không vào thăm anh thường xuyên nữa

Ghi chú: * Những chữ ghi trong ngoặc là phụ chú thêm

Những dòng ghi thêm của anh Nguyễn Hữu Trí

Ngày 22 tháng 7 - 2014 là ngày đau khổ nhất đời tôi. Tôi xem như ngày tang chế. Cuộc đời này ai chẳng có đến và chẳng có đi. Cũng như mọi người, tôi sẽ đi. Điều duy nhất tôi còn hối tiếc là tôi còn lại người vợ: Nguyệt. Nguyệt hiền lành, dễ dãi, tốt bụng mà không có tôi để chăm sóc. Nguyệt chỉ biết có lòng thương người nhưng rất thiếu cảnh giác và bản năng tự vệ. Không có tôi lấy ai lo lắng cho nàng? Thật tội nghiệp!

Khi ăn cơm với vợ, tôi muốn gặp từng đũa cơm vì sẽ có thì giờ nghiền ngẫm thức ăn. Có thì giờ khen vợ nấu ngon. Có thì giờ kể một câu chuyện để làm vui cho vợ. Cái hạnh phúc hằng ngày không đong bằng chén cơm mà đong bằng hạt cơm...

Vợ tôi, Nguyệt là một người vợ tuyệt vời trong việc chăm sóc cuộc sống gia đình. Thật đau lòng! Giờ này vợ tôi đau nặng mà tôi không giúp đỡ được gì. Nguyệt bây giờ làm gì cũng một mình, rồi buồn, rồi khóc. Tôi thật là đứt ruột đau lòng. Uất hận này không bao giờ quên...

Nguyệt ơi...thương em nhớ em...tất cả vì em
Dù là đường trần nắng mưa dập vùi
Tình em như mây phớt núi
Nhớ bao nhiêu, ước bao nhiêu...vắng bao nhiêu...
Thương em... nhớ em ...tất cả vì em...

